

GÜNÜN EN GEC
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

4

BİRİNCİ KANUN 1939
PAZARTESİ

Numara : 93 Cene : 1
Tel. 23872 . Posta kutusu 214

Finlerin büyük muvaffakiyeti 23 Rus tayyaresinden on birini düşür- düler ; on ikisini yere inmiye mecbur ettiler

Ormanlara gizlettikleri kara
maynleri patlayarak bir çok

Rus kuvveti mahvoldu

Rusların boğucu gaz kullanacakları
yolundaki tehdidi üzerine

Ecnebî sefaret erkânı
Helsinkiyi terkettiler

Sovyet Rusya milletler
cemiyetinden çekilecek

Kopenhag, 4 (A.A.) — Politiken gazetesinin Riga muha-
birine göre, Sovyetler Birliği Finlandiya meselesini müzakereye
başlar başlamaz Milletler Cemiyetini terketmeğe karar ver-
miştir.
(Milletler Cemiyetine ait telgraflar ikinci sayfamızdadır.)

Helsinki, 4 (A.A.) — Finlan-
diyanın İtalyaya ısmarladığı 25
Savoia tayyaresinden 10 tanesi
Helsinki'ye varmıştır.

Finlandiyalıların bildirdiğine
göre, bir çok Sovyet kıtaları la-
ğımlar kurulmuş olan Tericoki
ormanında bu lağımın patla-
masıyla mahvolmuştur.

Rus kuvvetleri Fin
topçularına hedef oldu

Helsinki, 4 (A.A.) — Dün
gece neşredilen Finlandiya tebli-
ğinde şöyle denilmektedir:

Cephede kardan dolayı mah-
dut bir faaliyet olmuştur. Yalnız
Ladoga gölü şimalinde kıtaları
mızın faaliyeti kesif olmuş ve
düşman ağır zayıat vermiştir.
Sovyet kıtaları donmuş bulunan
göle geçmekte müşkülât çek-
mişler. Finlandiya topçusuna bu
suretle kolay bir hedef teşkil et-
mişlerdir. Buz bazı noktalarda
muhacimlerin ayakları altında
kırılmıştır.

Bir mayn tarlası
Kâmilten sökülüp
karaya vurdu

Amsterdam, 4 (A.A.) — dnb
ajansı bildiriyor:

Pazar ve Pazartesi sabahı Ho-
landa sahilinin Scheveningen ve
Noordwijk arasındaki kısmına
müteaddit maynlar sürüklenip
gelmiştir. Yalnız bu kısımda 25
tane mayn görülmüştür. Bunlar
dan bir kaç tanesi sahilde patla-
mıştır. Tehlikeli mntaka teşkil
eden sahil kısmı ve Schevenin-
gne rıhtımı halka yasak edilmiş-
tir. Holandada söylendiğine gö-
re bütün bir mayn tarlası ye-
rinden sökülüp ve Holanda sa-
hilinde karaya vurmıştır.

Sovyet teşebbüsü akim
kaldı

Londra, 4 (Radio) — Sovyetler
dün yine paraşütle Fin arazisine
asker indirmek teşebbüsünde bu-
lunmuş, fakat bu teşebbüste akim
kalmıştır.

Fin kuvvetleri paraşütlere ve
tayyarelere ateş ederek hepsini
düşürmüşlerdir.

12 Rus bombardıman
tayaresi tamamen
mahvolmuş

Amsterdam, 4 (A.A.) — Tele-
graf gazetesinin Helsinki muhabi-
ri, 12 bombardıman tayyaresin-
den mürekkep tam bir Sovyet fi-
lotillasının Finlandiyalıların tarafın-
dan imatrada tamamen mahvedil-
diğini haber vermektedir. Diğer üç
filotilla, Helsinki dahil olmak üze-
re, bütün Finlandiya cenubuna ce-
reyan veren muazzam elektrik
fabrikasını bombardıman etmeğe
çalışıyordu. Finlandiya bataryala-
rı 11 tayyare düşürmüşler, 12 tay-
yare (Devamı 2 nci sayfa)

Başvekil

ZONGULDAKTA MÜHİM BİR
BEYANATTA BULUNDU

Zonguldak kömür hav-
zası devletleştirilecek

Zonguldak, 4 — Başvekil Refik
Saydam tetkiklerine devam etmiş
ve amele hastanesini gezmiştir. Dr.
Saydam verdiği beyanatta, Kara-
bük tesisatı için daha bazı tedbir-
ler alınacağını, Zonguldak kömür
havzasını devletleştirmek zamanı
gelmiş olduğu neticesine vardığını
söylemiş ve İktisat Vekâletinin
bu hususta lüzumgelen kanun lay-
halarını hemen hazırlayarak bu
devrede meclise sevkedeceğini bil-
dirmiştir.

Rusya Romanyaya sarkarsa Fransa yardım etmiyecek

Fransız hariciyesinden bir zat
Fransız garantisinin ancak Al-
manlara karşı olduğunu bildiriyor

İstanbul, 4 (Türkische Post'tan) — Holandada intişar eden
"Telegraf", gazetesinin Londra muhabiri İngiltere hükümetinin
Fin — Rus ihtilafında kat'iyen Rus aleyhtarı bir vaziyet almayı
cağını bildirmektedir; zira İngiltere hükümeti sırtına yeni ve
kuvvetli bir düşman almak yoluna asla gitmeyecektir. Fin meselesi-
nin herhangi bir diplomatik teşebbüse girişmeden önce, vaziyet
esaslı bir şekilde tetkik edilecektir.

Diğer taraftan Fransız hariciye nezareti memurlarından biri
"Tribuna", gazetesine muhabirine verdiği bir mülakatta, Sovyet Rus-
yanın Romanyaya sarmak teşebbüsünde bulunursa, Fransanın
Romanyaya yardım edemeyeceğini, zira Tuna hükümetinin Ro-
manyayı ancak Almanya tarafından bir taarruza uğradığı takdirde
garanti ettiğini bildirmiştir.

Bu akşam
sinemaya
gidecek misiniz?

Daha evvel 2 inci sayfa-
mızdaki listemize bir
kere bakınız

Bugünden itibaren İstanbul
bütün sinemaları hangi filmlerin
oynadığını bu listede bulacaksınız.

Holanda Belçika
hududunda
Gizli tünel

Brüksel, 4 (A. A.) — Zabrta,
Tournhout civarında Holanda -
Belçika hududu altında kazılmış ol-
an bir tünel meydana çıkarmıştır.
Bu tüneli kaçakçıların kullanmak-
ta oldukları tahmin edilmektedir.

Geceleri Holanda — Belçika
hududunu sıkı sıkıya kapamağa
karar vermişlerdir.

Bugün!

Fransız yakın tarihinin
Esrarlı ölümleri

Suikastın gizli kalmış cinayetler esrarlı
ölümler

Her biri ayrı ayrı, birer hikâye mahiyetinde olan bu yazı silsilesini
Son Dakikada okuyacak ve alâka duyacağınız ilk yazı bugün 3 üncü
sayfamızda

3 üncü Fransız Cumhuriyeti Gambetta neden ve
nasıl öldü?

Helsinki bombardı- manı nasıl oldu ?

Bir İngiliz muharriri adım adım takip
ettiği faciayı tafsilât ile anlatıyor:

"Bombardıman tayyarelerini bir anda
tepemizde gördük. Çok alçaktan uçuyor-
lardı. Bize iyice sokulduktan sonra mu-
azzam bombalarını attılar....."

Birkaç gün evvel patlayan Sov-
yet - Finlandiya harbinin ilk bü-
yük faciasını, hiç şüphesiz ki. si-

nasıl Avrupalıların en şirin, en güzel
tehditlerinden Finlandiyanın merke-
zi hükümeti Helsinki'nin ani bom-
bardmanı teşkil etmiştir.

Bombardıman sırasında Helsin-
ki'de bulunan ve bütün faciayı
adım adım takip eden bir İngiliz
muharrir gazetesine gördüklerini
şöyle anlatıyor:

"O gece Helsinki'de kimsenin
gözüne uyku girmemişti.

Bir gün evvel Sovyet tayyarele-
rinin ani bir baskınla şehri bom-
bardman etmeleri, Finlandiyanın
merkezi hükümetini kana boğmuş,
yılan binalar, bir türlü sönmek
isteyen büyük yangınlar, 400 ya-

şak ve ölü bu şehrin sakin ve
merd insanlarını ıstırap içinde
bulandırmıştı. Herkes düşmanın
ortalığa tekrar felâketler saçacak

yeni hücumlarını heyecanla bekli-
yordu.

Bir gece evvel saat 9 da verilen
son aleritten az sonra, Helsinki ü-
zerine ateş yağdıran Sovyet bom-
bardıman tayyarelerinden birinin
alevler içinde düştüğü görüldü.
Fin hava müdafaa topları durma-
dan çalışıyordu.

Bombardıman çok sürmedi, Fa-
kat tesiri büyük oldu. Nekadar
insanın öldüğünü, ne kadarının ya-
ralandığını, kaç çocuğun öksüz ve
yetim kaldığını hesaplamak şu da-
kikada imkânsızdır. Gözle görülen
tahribat, şehrin üç yerinde başlı-
yan büyük yangınlar ve Sovyet
bombaları altında bir anda enkaz
olan azametli binalardan ibaret...

Helsinki'nin meşhur merkez is-
tasyonuna bir yangın bombası düş-
tü, biraz sonra memleketin en
mühim sanayi merkezinin tahrib
(Devamı 2 nci sayfa)

(Bir Alman denizcisinin 1914'de Emden kruvazöründe geçen günleri)

Fakat bütün çalışmalara rağmen kaptanın bu mevzular etrafında tafsilat vermesi imkânı bulunmadı. Müller fazla da ısrarla lüzum görmüyordu.

Kaptanı bir kayığa bindirerek Markonyaya gönderdi ve ayrılırken:

— Merak etmeyiniz, dedi. Ö. nümüze çıkacak ilk bitaraf gemiyle en yakın limanlardan birine gönderileceksiniz. Sizden sorularınıza dair cevap almış olsaydım, gene işime yararmıyaktı. Kruvazörlerin nerede olduklarını bilmemek beni daha çok alâkadar eder. Hiç olmazsa, bütün Hind denizi benimmiş gibi hareket ederim

Troilus teğrinievvelin 20 nci günü kruvazörlerin işaret ettiği yoldan gidiyor.

Kaptan geminin tenha bir köşesinde güzel İngiliz kadınıyla beraber işi aşk safhasına varıncaya kadar ileri gitmiş bulunuyordu.

Genç kadın, genç kaptanın güzel gözlerinde, denizlerde aradığı heyecanı bulmaya çalışıyor - du.

Konuşuyorlardı:

— Kaptan! Siz, cidden tuhaf bir adamsınız. Bilmem bütün kaptanlar böyle midir? Bundan iki sene evvel gene Muhiit denizinde bir seyahata çıkmıştım. Almanyadan hareket ettim. Geminin kaptanı çok genç biriydi. Adı Lauterbach'dı. O da sizin gibi, belki sizden daha genç biriydi. Newyorka varıncaya kadar nasıl zaman geçirdiğimi bilemedim. Bu zaman bana bir göz açıp kapayıncaya kadar kısa göründü.

— Demek, o da sen bir adam - dır. Hiç canınız sıkılmadı mı?

— Hayır!..

Kaptanın mânalı ve çapkın gülüşünü genç ve güzel kadının gülüşü tamamladı.

Onların bu derin sohbetlerini, kendilerinin de bir an kestiremedikleri bir top sesi bozdu. Kaptan yerinden sıradı. Güvertede bir an içinde mahşere döndü.

SİNEMALAR

Beyoğlu	
İPEK	: Tarzanın oğlu (türkçe)
MELEK	: Hononulu
SARAY	: Ebediyen senim ve Kovboyun aşkı
SÜMER	: İspanyolite
TAKSİM	: Yeniçeri Hasan
LALE	: Kadri
SAKARYA	: Kumarbaz
ALKAZAR	: Frankeştayn'ın oğlu
YILDIZ	: Siyah gözler
ŞİK	: Bildirmemiştir
ASRI	: Aşkın göz yaşları (türkçe)
ŞARK	: Bildirmemiştir
TAN	: Manuela ve Gaiip ufuklar

İstanbul	
FERRAH	: Ümit şarkısı (türkçe)
MİLLİ	: Bildirmemiştir
TURAN	: Ümit şarkısı (türkçe)
HİLAL	: Altın hirsızları
AZAK	: Çılgın bakire ve Ölüm harbi
ALEMDA	: Allahın cenneti ve Mercan adası
CENBERLİTAŞ	: Tavsiye mektubu ve Sevdâ kâmpı

Kadıköy	
HALE	: Lorel - Hardi harbe gidiyor
SÜREYYA	: Samimi anlaşma ve Prensi Bubul

Üsküdar	
HALE	: Aşkın cenneti

Herkesin gözü, kendilerinden bir hayli uzaktaki dört bacalı gemideydi...

Kaptan bunun Emden olduğunu anlamakta gecikmedi.

Genç kadını yavaşça iterek kaptan köprüsüne sıçradı. Makinelerin durdurulması için makine dairesine emir verdi.

Top sesiyle geminin durdurulması arasında bu yüzden geçen zamanı Emden, uzun bulmuş olacaktı ki sekizlik toplarından biri daha sükkütu parçalandı. Emden dolu dizgin yaklaşıyordu. Gemiye yaklaştığı zaman, burnunda yükselen köpüklü sular alçalmıştı.

Tamamıyla yaklaşınca bunlar birer çizgi halinde kaldı.

Genç İngiliz kadını güverteye uğrayan halk arasına karışmış, bu düşman gemisini seyrediyordu. Aşağıya inen kaptanın yanına yaklaştı. Kaptan ne yapacağını şaşırılmış bir haldeydi.

Güzel kadın biraz sararmış olmasına rağmen kahkaha ile gülüyordu. Bu sergüzeşt onun için ne bulunmaz şeydi. Hele Londra salonlarında anlatılmıya değer ne güzel bir maceraydı... İnsan bütün ömrüne belki böyle bir şeye bir daha tesadüf edemezdi.

— Beni Emden esir etti. - diyebilme ne emsalsiz cümleydi... "Artık milyonlarca insanı Okyanusun ortasında tırtır titreten o müthiş korsan gözleriyle gördüm!.. diye iftihar edebilecek - ti.

Emdenden indirilen sandalları görüyordu. Sandala, iki zabıtla silahlı neferler doldu. Kürekler çekiliyor, kendilerine doğru geliyorlardı.

Troilusa yaklaşan sandaldan çıkan Emden kahramanları doğru kaptanın yanına geldiler.

Kaptan, bu kahramanların çok nazik hareketlerine kabaca muamele ediyor, barbar bağırıyordu.. (Devamı var)

Alman ihracatının müsadere si kararnamesi

Dün gece yarısı tatbik sahasına girdi

Londra, 4 (A.A.) — Alman ihracatının müsadere si hakkında ki Fransız — İngiliz kararnamelerinin dün gece yarısı meryite girmesi münasebetiyle bu meseleyi mevzuu bahseden İngiliz meclisi, müttefiklerin nihaî zaferi üzerinde bu ablukanın ehemmiyetini tebarüz ettirmekte ve müttefiklerin bu tedbirlerden yararlarının uğrayacağı zararları imkân nisbetinde azaltmak niyetinde olduklarını yazmaktadır.

Amerika Cumhur reisinin Oğlu ve karısı Otomobil kazasında yaralandılar

Belgrad, 4 (Radyo) — Amerikan Cumhurreisi Ruzveltin oğlu Eriot Ruzvelt ve karısı, dün Tekasta büyük bir otomobil kazası geçirmişlerdir. Hâdisede ağır yaralanan Eriot Ruzvelt karısı civardaki hastaneye nakledilmiştir.

Mektepler arasında kır koşusu

Mektepler arasında tertip edilen senelik kır koşusu müsabakalarına önümüzdeki pazardan itibaren başlanacaktır.

Müsabakalar paz - ünü sabahleyin saat 10 da Meclidiyeköy ile Tuğlaha manları arasındaki iki bin metrelik sahada yapılacaktır.

Finlândiyanın milletler cemiye - tine iştirakten maksadı ne ?

Amerikadaki Nazi şeti Dolandırıcılıktan mahkûm oldu

Amerikadaki Nazilerin şefi olan Kuhn uzun zamanandberi ihtilâl ve dolandırıcılık suçundan tahtı muhakemeye alınmış ve muhakeme son safhasına gelmişti. 30 Teğrinisani günü gece saat 20 yi otuz geçe jüri bu dava hakkındaki kararını vermiş ve müttahimi her bakımdan suçlu bulmuştur. Kuhn en u f a k bir heyecan eseri göstermeden jürinin kararını dinlemiş sonra da jandarmaların ortasında aynı sükkünetle yürüyerek salondan çıkmıştır. Bu ayın beşinde Kuhn tekrar mahkeme huzuruna çıkacaktır. Ve ona heyeti hâkimenin kararı bildirilecektir.

Bu cezanın on beş seneden otuz seneye kadar hapis cezası olması pek muhtemeldir. Fakat heyeti hâkime isterse bu cezayı tahfif edebilir.

Helsinki Bombardmanı nasıl oldu

(Baş tarafı 1 inci sayfada) edildiği, daha sonra da yüksek mekteplerin toplandığı binanın 1. kıldığı anlaşıldı. İstasyona düşen bomba, o sırada şehirden uzaklaşmak için trenlere binmeye çalışan birçok kadın ve çocuk için tam bir felâket oldu.

Sovyet bombardman tayyarelerinden bir grupun çok alçaktan uçarak istasyona yaklaştıkları sırada ben de orada bulunuyordum. Motör gürültüleri duyulunca başlar hep birden havaya kalktı. Ve dehşetle açılan gözler tayyarelerden bırakılan bombaların hızla kendilerine doğru geldiğini gördüler. İlk bomba yeri bulur bulmaz, müthiş ve feci manzaralar birbirini nî takip etti. O anda yere yatarak kucağımdaki çocuğumu altına alıp kendi vücudunu siper eden ve böylece evladını bombaların tahribatından kurtarmaya çalışan analar gördüm.

Halk tam bir panik halinde sağa sola kaçarak sığınacak bir yer ararken, ikinci bomba da infilâk etti. Adetâ sersemlemiştim. Bir polis memurunun omuzlarımdan tutarak beni kenara çektiğini ve sığınmak gibi bir yere ittiğini gördüm. Burada nekadar kaldım bilmiyorum, fakat gazetecilik hissim az sonra galebe çaldı. Olan biteni görmek üzere sokağa fırladım. Bombaların düştüğü mntakada bütün dükkân ve evlerin camları, vitrinleri parça parça olmuştu. Binaların duvarları sanki bir zelzeleyle uğramış şekilde çatlamıştı.

İk heyecan geçer geçmez, halkın kuvveimeaneyesi sayan hayret derecede yükselmişti. Cepheye giden kocaların yerine, fabrikalarda, mağazalarda, her yerde çalışmaya başlayan kadınlar, yine işlerinin başına dönmüşlerdi. Hepsinin çocukları yanlarında bulunuyor; hem çalışıyorlar, hem de çocuklarıyla meşgul oluyorlardı. Bu kadınları tetkik edenler yüzlerinde korku değil, büyük bir azim ve iradenin hatlarını görmekte idiler.

Bombardman sırasında şehrin başka bir köşesinde bulunan bir İngiliz meslekdaşım bana intibalarımı şöyle anlattı:

"Sovyet pilotları belki askeri mevkiileri bombalamak istediler. Fakat etrafa düştükleri bombalarla birçok masum sivilleri de felâkete sürüklediler.

Pasif yardım ve sihi teşkilât

Fransız siyasî mahafiline göre bu geç kalınmış bir teşebbüstür Sovyet murahhası gitmiyecek

Paris, 4 (A.A.) — Finlândiyanın Milletler Cemiyetine vaki müracaatı hakkında Fransız diplomasi mahafilinde bu teşebbüsün ameli netayıç tevliid edeceğinden iştibah edilmektedir. Bu teşebbüsün daha evvel yapılması yani Rusyanın diplomasi münasebetlerini kesmesi ve sulhu ihlâl etmek tehlikesini arzeden bir vaziyet ihdas etmesi anında yapılması müraccah olurdu, denilmektedir.

Helsinki hükümetini Milletler Cemiyetine daha erken müracaat etmekten meneden esbabın vukuatın sür'atle cereyanı olduğunda şüphe yoktur. Esasen Finlândiya, evham ve hayalâta kapılmamaktadır. Ve hakiki gayesi, cihanın vicdanını müteaviz aleyhine sefeerber etmekten ibarettir.

Milletler Cemiyeti konseyi ile Asamblenina ktedecekleri içtimalarda Sovyet Rusya ile meşru Finlândiya hükümeti arasında yeniden temaslara vukuunu mümkün kılmak için çalışacağı tahmin edilmektedir.

Daha şimdiden Finlândiya hükümeti, İsveç hükümeti vasıtasıyla yeniden müzakerelere girişmeğe âmade olduğunu bildir - miştir. Finlândiyanın Cenevre müessesesine yapmış olduğu müracaatı yolda bir netice is - tihraç edilebileceği zannolunmak tadır.

KONSEY REİSİ

Londra, 4 (A.A.) — Nevs Chronicle gazetesi Finlândiyanın Milletler Cemiyetine yaptığı müracaat etrafında diyor ki: Milletler Cemiyeti konsey reisinin 1932 senesinde, Sovyet

Sovyet - Fin harbi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Finlândiya hükümeti, henüz Helsinki'dedir ve bir sığınmakta toplanmaktadır.

BOĞUCU GAZ TEHDİDİ

Londra, 4 (A. A.) — Helsinki'den bildirildiğine göre, Finlândiyalıların bütün cephelerde göstermekte oldukları mukavemet sona ermedikçe boğucu gaz bombaları ile büyük mikyasta bir hava taarruzu icra edeceklerine dair Ruslar tarafından savrulan tehdid üzerine korku ve telaşa düşen bütün ecnebi sefaret heyetleri, Finlândiya payitahtını terketmişlerdir.

Petsamo'nun henüz Finlândiyalıların elinde olduğu ve şehri zabtetmiş olan Rusların Finlândiyalıların mukavemetlerini kıramamakta oldukları teyid edilmektedir.

Terijoki nahiyesinde lâğımlanmış olan bir arazide vukua gelen bir infilâk neticesinde bin kadar Rus askeri telef olmuştur.

cidden mükemmel çalışmaya muvaffak oldu.

Bombardmandan sonra garib manzaralara da rasgelindi. Meselâ başma demir miğfer yerine, tencere, yi ters geçiren bir adam gördüm. Zavallı bir kadının yıkılan bir binanın enkazı arasında ümitsiz ve perişan bir halde çocuğunu arama - sı da yürekler parçalayıcı hallerden biriydi.

ler ittihiadı hesabına, Sovyet — Finlândiya ademi tecavüz paktını imzalayan Londra Sovyet büyük elçisi Maiski olduğunu düşünerek teaccüpte kalmamak imkânı yoktur.

KANADA MUMESSİLİ

Ottava, 4 (A.A.) — Cenevre'deki daimi Kanada servisi şefi Hume Vrong tarafından 11 birincikânun tarihinde içtimaa çağırılan Milletler Cemiyeti toplantısına, Kanadanın mümessil göndermesi muhtemeldir.

Sovyet murahhası

Milletler Cemiyeti içtimasına gitmiyecek

Londra, 4 (Radyo) — Sovyet sefiri Maiskinin 9 Kânunuevvelde toplanacak olan Milletler Cemiyeti içtimasına gitmiyeceği haber verilmektedir. Buna sebep olarak Maiskinin rahatsız bulunduğu söyleniyor.

İTALYA İŞTIRAK DEDCEK Mİ?

Londra, 4 (A. A.) — Milletler Cemiyeti konseyinin cumartesi içtiması, Londranın diplomasi mahafilinin dikkatini celbeden bir takım mesaili mevzubahs etmektedir.

Bu meselelerden birincisi, İtalya'nın hatırı hareketidir:

İtalya, 11 kânunuevvelden itibaren hukukî bakımdan milletler cemiyeti azası olmaktan çıkmaktadır. Fakat istediği takdirde 9 ve 10 kânunuevvel içtimalarında hazır bulunabilir. Meselâ, İtalyanın bu hakkını istimal edip etmiyeceğidir. İtalyanın iştirak etmesi ve ya etmemesi haricî siyasetindeki tahavvül ve inkıfâfın mühim bir nişanesi olacaktır.

Ruslar müşkülâta uğrayorlar

Berlin, 4 (Radyo) — Sovyet kıtaları Finlândiyaya ilerlemekle beraber büyük bir müşkülât ve mukavemetle karşılaşmaktadır. Girdikleri şehir ve kasabalarda her adımda bomba ve lâğımlarla karşılaşmaktadır. Lâğımlar dükkânlara kapı eşiklerine varıncaya kadar konulmuştur. Dokunulunca infilâk etmekte ve büyük zayıyata sebep olmaktadır.

Helsinki boğaltılıyor

Helsinki, 4 (A. A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Helsinki boğaltılmaktadır. Şehirde kalmak için hususî sebep bulunmayan herkes, çıkıp gitmeğe mecbur edilmektedir. 16 yaşından aşağı bütün çocuklar emin yerlere gönderilmektedir. Vipuri'de ve diğer şehirlerde, vaziyet aynidir. Sokaklar, mobilyelerini ve ufaktefek eşyalarını taşımakla meşgul kimselerle doludur. Her taraf donmuştur.

Bu sene Nobel edebiyat mükâfatını kazanan muharrir Sillanpaanın evi bombalarla yıkılmıştır.

Rus tebliği

Moskova, 4 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Leningrad askeri mntakası

Vali

Bugün harap olmaya yüz tutan eserleri tetkik etti

Vali ve belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar refakatinde müzeler müdürü Aziz, Yahya Kemal ve Eftaleddin olduğu halde bugün 1. kulmağa yüz tutmuş olan eski eserleri tetkik etmişlerdir. Bunların tamiri kabil olup olmayacağı hakkında bir karar verilecektir.

Belediye imtihanında 60 genç muvaffak oldu

Belediyeye alınacak memurlar için bir müddet evvel imtihan açılmış, beşyüz genç girmişti. Bunlar arasında lise mezunlarından ellisi ve orta mektep mezunlarından da onu kazanmıştır. Netice bugünlerde ilân edilecektir.

Manifatura eşyaları ve balık oltalarında ihtikâr var

Piyasada yaptığımız tetkikler neticesinde alâkâlıların verdikleri izahata göre bazı maddeler üzerinde ihtikâr hareketleri kaydolunmaya başlamıştır. Ezcümle balık tutmaya mahsus oltalar ve aletlerde yüz - dört yüz nisbette bir bahallılık vardır. Evvelce 20 paraya alınan iğneler yüzparaya fırladığı gibi bağırsak oltalarda yüz kuruşa çıkarılmıştır.

Diğer taraftan balık fiyatları nın ucuzluğu da bu ihtikâra işaret ettiği için bazı balıkçılar işlerini bırakmak tasavvurundadır.

Ayrıca manifatura eşyasında ihtikâr yapan on müessesesi hakkında tahkikata girişilmiştir.

Bugün 300 bin liralık mal ihraç ettik

Memleketimizden yabancı memleketlere yapılan ihracat nîpetinde gün geçtikçe daha büyük bir inkışaf görülmeye başlamıştır. Nettekim yalnız bugün 300 bin liralık mal ve eşya gönderilmiştir. İhracat yapılan memleketler arasında Avustralya, Amerika, İsveç ve İtalya vardır.

erkâm harbiyesi tarafından tebliğ edilmiştir:

Askerî mntakaya mensup kırtalar ileri hareketlerine devam etmişlerdir. Murmansk istikametine ricat etmekte olan Finlândiya kıtalarını takibe devam etmekteyiz. Oukhta, Rehola, Porsozero ve Pehrozavodsk istikametine kıtalarımız huduttan 45 kilometre öteye kadar ilerlemişlerdir. Kareli Berzahında, kıtamız Mustamaackı istasyonunu işgal etmişlerdir. Baltık filomuz Finlândiya körfezinde küçük ve büyük, Surusaari, Tavassaari ve Tytaersaary adalarını işgal etmiştir. Havanın fenalığı hava faaliyetine mani olmuştur.

Finlândiyanın anlaşma teşebbüsüne Rusya hâlâ cevap vermedi

Londra, 4 (A.A.) — Röyter ajansı, yeni Finlândiya kabinesi sinin Sovyet Rusya ile dostluk tesisine ve bunu imkân nisbetinde, Finlândiyanın istiklâline de, bu yolda bir teşebbüse bulun - muştur. Şimdiye kadar hiçbir cevap gelmemiştir.

İsveçin Moskova elçiliği vasıtasıyla, Sovyet hükümeti nezdinde bu yolda bir teşebbüse bulun - muştur. Şimdiye kadar hiçbir cevap gelmemiştir.

Fransız yakın tarihinin esrarlı ölümleri
GAMBETTA
neden ölmüştü

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. There is no text or other markings on the page.

Sevgilisinin Çocuğu

Çocuk gözlerini sildi; heyecanı yenmeğe, derin kederini belli etmeye gayret etti. Avukat Cemal onun sorduğu sualı ta kalbine kadar işlemiş bir bıçakmış gibi karşılardı.

— Annem neden kendini öldürdü?

Cemal ırkıldı. Şaşaladı ve sürkületle cevap verebilmek için büyük bir cehd sarfetti:

— Bilmem! Bilmeyorum!

Yalan söylediği, ona kelimelerin ahenginden anlaşılacak gibi geliyordu, kimse inanmıyacaktı. Kendisinden utandı, herhangi bir kimseye, bilhassa kadınlara yalan söylemek onları aldatmak e-hemmiyetsiz bir şeydir. Lâkin karşısındaki bu çocuğa, annesinin ölümlüyle, hayatta tek başına kalmış bu zavallıya yalan söylemeği öyle kolaylıkla kabul olunabilecek bir hareket telâkki edemiyordu.

Çocuk hicırıkları arasında söylendi:

— Halbuki ne mesuttuk!

Cemal, çocuğu yanına çekti.. Koltuğa oturttu, saçlarını okşadı. Bu saçlar, tıpkı annesininkiler gibi açık kumral ve çok yumuşaktı.

Cemale, ölen kadının saçlarını okşuyormuş gibi geldi. Dalgın ve heyecanlı düşündü:

— Zavallı çocuk! Eğer bilse ki annesinin ölümüne ben sebep oldum!

Bu çocuk onun gözleri önünde büyümüştü. Belkis ile münasebeti yeni başladığı vakit Demir ancak beş altı yaşında, küçük bir çocuktı.. Daha sonra Belkis oğlunu gece yatısı bir mektebe göndermek lüzumunu duydu.

Çünkü çocuk büyümüş, Cemal ile olan münasebetindeki mahremiyeti sezebilecek bir yaşa yaklaşmıştı. Bu sebeple onu evden uzaklaştırmak, ihtiyatlı bir hareket olacaktı.. Bu sebebi, oğluna bütünü başka türlü gösteriyordu.

— Ben ne kadar olsa yalnız bir kadımdım, seni icap ettiğide kiide yetiştiremem.. Gece yatısı mektebine gitmen senin için çok faydalı olacak.. Senden ayrı yaşanış bana çok acı gelecek ama, istikbalin uğrunda buna katlanacağım!

Zavallı Demir, annesinin daha mütevekkil olmasını ve bu feda-karlığa katlanmamasını tercih ederd, lâkin ses çıkarmadı, onu kederlendirmemek için kendi kederlerini sakladı. Bazı kadınlar o kadar zayıf görünürler ki, fenalık yaptıkları zaman bile onları himaye etmek arzusundan vaz geçemezsiniz.

Cemal bu karara muhalifti ... Belkis ise:

— Demir hiç üzülmedi... Bilkis iyi karşılardı, diyordu. Bir müddet sonra bu hayata büsbütün alışacak...

İtiraz etmedi, lâkin o, annesinden ziyade, çocuğun ne kadar hassas ruhlı olduğunu farketmişti. Bununla beraber fazla itiraz mânâsız olacaktı. Belkise, kendisinin aşkı yüzünden oğlunu başından savdığı için nasıl serzenişte bulunurdu?

Hem içten içe ona hak veriyor da değildi, çocuğun zeki gözleriyle karşılaştıkça az mı azap duyuyordu?

Demir ağlamaktan şişmiş gözlerini ona dikerek sordu:

— Bu iş olduğu zaman, ne

kadar müddettenberi annemi görme-iştiniz?...

Cemal ayağa kalktı, bu sual onu şaşırtmıştı:

— Bilmem! diye cevap verdi, bilmem.. O kadar çok işim vardı ki.. Bir dava için seyahate çıkmıştım. Ancak döndüğüm zaman felâketi haber ladım..

— Son defa gördüğünüz zaman annem kederli ve mahzun mu idi?

Cemal durdu, hafızasını yoklar gibi göründü:

— Hayır! ..

Son defa!.. Bunu pek iyi hatırlıyordu. Sokakta karşılaşmışlardı. Kendisinin yanında başka bir kadın, Belkisin yerine geçen bir kadın vardı. Lâkin bunu Belkisin bu kadar ciddiye alacağını hiç kestirmemişti..

Münasebetleri yedi senelik bir maziye malikti. Son zamanlarda birbirlerini pek sık görmüyorlardı.

Aşk bile eskir! Artık hoş bir itiyat olmaktan da çıkmışsa, küçük bir heves onu mahvetmeğe kâfidir. Fakat bir şeyi belli etmeye çalışan bir kadının ne kadar ıstırap çektiği bilinir mi?

Bu karşılaşıştan sonra birbirlerini hiç görmemişlerdi. Bir kaç hafta sonra ise, belki de onu boş yere beklemiş olan Belkis intihara sırf bu sebeple sürüklenmişti. Ne mektup, ne bir işaret bırakmıştı, ölüme karar vermesinin sebebini izah etmemiştir.

Fakat Cemal bu sebebi feci vü-zuhiyle kavramakta idi.

— Mademki siz de bir şey biliyorsunuz! ..

Demir ayağa kalktı.. Mektebine dönecekti. Babasından kalan küçük bir maaş onun tahsil masraflarını kısmen karşılayabilecekti.. Cemal elini omuzuna koydu:

— Unutma, sana daima herhangi bir şekilde yardım etmeğe hazırım. Böyle vaziyetlerde derhal bana haber ver..

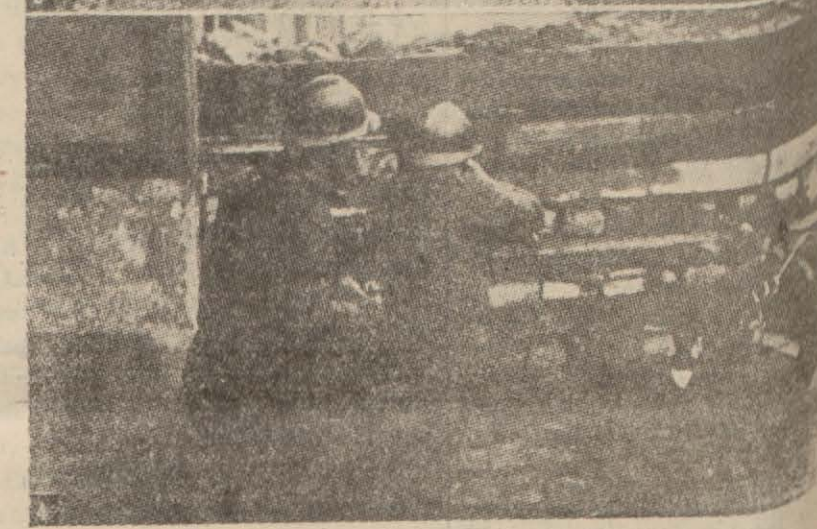
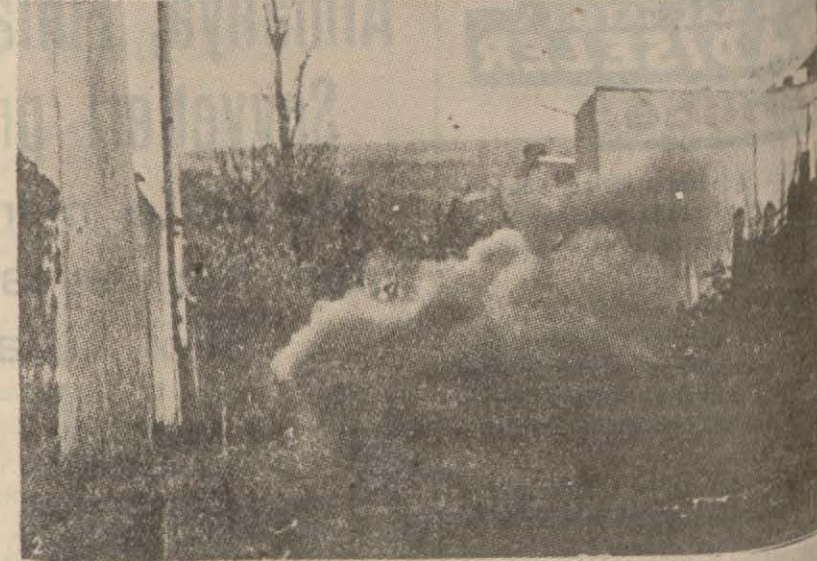
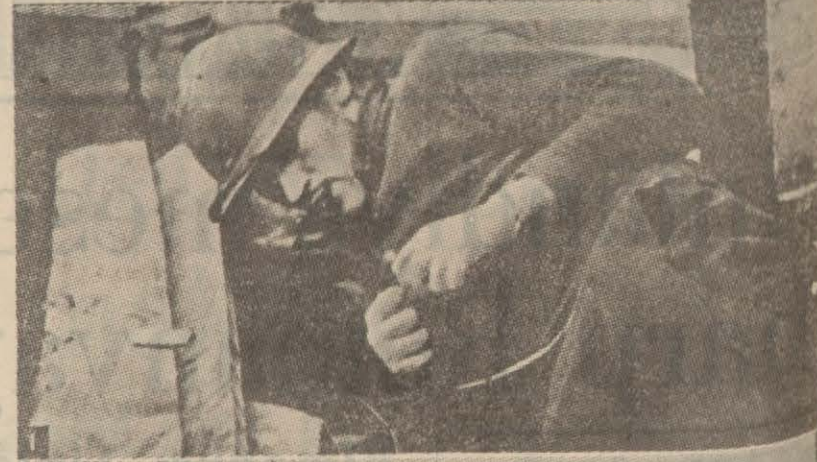
(Sonu yarın)

Kendilerinden üç misli fazla bir kuvvete karşı çarpışarak büyük bir zafer kazanan Fransız tayyareleri Başvekil tarafından tebrik edildi ve maddaiye verildi

Cephede bir İskoçyalı asker müstahkem bir mevkinden tetrafi tarassu ediyor

1 — Havaya uçurulması lâzımgelen bir yolda bir asker ateşliyor.
2 — Bir iki dakika sonra bomba patlıyor ve yol parçalanıyor.
3 — Askerler derhal kendilerine siper yapıyorlar.
4 — Bir iki saat sonra orada muhkem bir barikad vücudı gelmiştir.

Son Dakika'nın his, aşk, macera romanı:

54

Bu Ev Tekin DEĞİLDİR

Nakleden: Muzaffer Esen

Güzin bir lâhza hiçbir şey söylemedi, sonra:

— Demek sizdiniz, dedi.

Delikanlının başı kapalı yumruğunun üzerine düştü.

Güzin bu ipek gibi saçları yavaş yavaş okşadı:

— Daha o zaman bile, dedi, sizi sevdiğimi düşünebiliridiniz.

— Ah, ağzınızdan çıkan bu tatlı kelime yok mu? Ona hâlâ inanamıyorum. Fakat sanırım ki bundan sonra ayrı yaşamamızın imkânsız olduğunu siz de anladınız.

Güzin bakışları mağnumlaştı:

— Günlere geçer, her şey unutulur, dedi. Bir gün beni silik ve mânâsız bir hayal gibi hatırlarsınız.

Sonra yine günler geçer ve bir gün beni tamamen unutursunuz. Hayatımız yeni zevkler, yeni neselerle dolduktan sonra.

Numan doğruldu, kolları çatıldı, yüzü sert bir mana aldı.

— Hayır, bizim hepimizin damarlarında Numan paşanın kanı var. Kalplerinde bu kandan dolaşan insanlar sevgilerini unutmazlar. Elemlerini başka bir sevgili-nin kucağında avutamazlar. Bunu böyle yapmaktansa, hayatlarına son vermek onlara daha kolay gelir. Ben bütün gençlik dakikalarımı sevebileceğim genç kıza aramak la geçirdim. Onu bulduktan sonra bir vehme kapılarak ayrıldım.

Delikanlının omuzları aşağı düş-tü:

— Sizi gördükten sonra eski yaşayışma dönemim artık. Siz ya-nımda olmayınca, hayatımın, mesleğimin, sanatımın, ocaklarımın, mücadelelerimin manası kalmaz.

Güzin, ben her gördüğüm güzelliğe vurulan, aşkıma birkaç günlük geçici bir heves gibi telâkki eden bugünün insanlarından değilim. Ben her şeyde ebedi bir güzelliğe ara-mak istiyorum. Işıklarla oynamak, renkleri bir minyatürün üzerinde hapsedebilmek benim için eşsiz bir saadettir.

Güzin düşünceli bir tebessümle delikanlının sözünü kesti:

— Bu sanat hulyalarınızda, haberin olmadan ben de yer aldım galiba.

Delikanlı yüzünü Güzine doğru çevirdi ve adeta kuzardı:

Güzin sözüne devam ediyordu:

— Benim basit yüzyümden büyük bir sanat eseri çıkardınız. Yaptığınız eseri gördüm. Bu eser yalnız istidatım müjdesini taşıyor.

Üzerinde bir istidattan bin defa yüksek bir mana var. İlk defa başımı kaldırıp da bu minyatürü gördüğüm zaman gözlerim yaş-la doldu. Siz güzelliğin sırrını gör-rebiliyorsunuz. Hakiki bir sanat-kârsınız.

Sevdiği kadının bu takdiri, delikanlının kalbinde minnettarlık, hicab ve anlaşılan iyi bir eserden doğan gururla karışık ve biraz da ıstırapa benzeyen bir his uyandırdı.

Dudaklarını genç kızın parmakları üzerine koydu:

— Ne kadar müsamaha-kârsınız, Güzin hanım. Benim yegâne meziyetim ruhumda yaşadığınız hayali tesbit etmek için parlak ve nadir renkleri arayıp bulmak oldu.

Delikanlı yavaş yavaş canlandı:

— Kafamda sarı bir gülün rengi yaşıyordum. Günlere bu rengi aradım.. Eski kitapların minyatürlerini karıştırdım. Eski formüllerde gizlenmiş esrarı aradım. Fakat gökyüzünün ışıkları bana yardım etmeselerdi bu rengi bulamıyacaktım.

Numan; yavaş, çok yavaş bir sesle ilâve etti:

— Bana bunun için çok yardım ettiniz. Güzin hanım. Aradığım renklerin bazılarını da yüzünüzde buldum.

Güzin susuyor, çünkü içerisinde binbir his birbirile çarpışıyor. Güzin susuyor, çünkü vazifesinin ne olduğunu henüz anlamış değildir. Güzin susuyor, çünkü sevgisi ne henüz mukavemet etmek arzusunda.

Delikanlı sözüne devam ediyordu:

— Mesleğimi seviyorum. Zaten gizli çalışmalarımı yalnız bu sanate vakfettim. Ben bir fabrika idare edeceğim. Camlarımı, minyatürlerimin esas maddesini hazır liyacak bir fabrika.. Yalnız kendi me-değil, bütün insanlara faydalı olmak istiyorum. Fabrikalar kuracağım.. Her tabakadan yüzlerce insana hayat veren fabrikalar.

Ben çok, pek çok insanların mesut olması için çalışıyorum. Fakat bu çok güç bir iş. Çünkü ben me-

suliyetlerimle, hatalarımla başbaşa ve yapayalnızım. Hayatta iyi ve şefkatli bir kadına ihtiyacım var.. Sizin gibi bir kadına. Bilginizden istifade etmek, düşüncelerinizi öğrenmek, kararlarımı beraber münakaşa etmek istiyorum.

Güzin, yalnız başına başaramıyacağım büyük bir işe giriştim. Bazen kuvvetimin kesildiğini hissediyordum, bu yorgunluk dakikalarında bana kuvvet verecek bir te-bessüme ihtiyacım var. Bir yuva-ya ihtiyacım var, sana ihtiyacım var.

Güzin bu rüyadaki güzel hakikatı anladı. Kendisine verilmek istenilen mevkii gördü ve beğendi. Genç kız, hayatta hiçbir müşkül karşısında yılmıyan bu adama yardım etmenin bir zevk olacağını sezdi, ve:

— Bir yuva..

Kelimesi ağzından döküldü.

Delikanlı genç kıztı kendisine doğru çekti. Hafif vücudu kararsız bir ruhun mahfazası olan bu genç kıztı.. Ruhunda vazifelerle aşk çarpan bu genç kıza..

Güzin, bana açıkça söyleyiniz. Bu kurduğum hayal hakikat olamayacaksa bunu tereddütsüz söylemek lâzım. O vakit ben bir gölge gibi hayalinizden silinir, giderim. Çünkü artık sizi daha fazla rahatsız etmek,üzmek istemiyorum. ıstırap çektiğinizi görmek bana güç geliyor. Benim sizi mesut görmekten, dudaklarınızda tebessümlerin çiçeklendiğini hissetmekten başka arzum yok. Bu akşam, şimdi, bütün hayatınızın senin ellerinin arasındadır. İstersen hayatınızdan bir şefkat ahengi yaratabilirsin.. Hayatımızı aşkla

çiçeklemek senin elindedir. Ben bu arzularımın imkânsız olduğunu hâlâ inanmıyorum.

— Belki haklısın.. Fakat ben yalnız değilim. Ortada babam ve baban var.

— Güzin, ben buraya bir hirsız gibi sizi sevenlerin elinden kapmağa gelmedim!

— Başka türlü nasıl birleşebiliriz?

— Profesör İrfan bey hayatı bilen bir adamdır. Bizi anlar. Güzinin de çenesi açılmıştır.

— Siz, babamın ne kadar ıstırap çektiğini bilmezsiniz. Aşkım ve saadetini kazanmak için ne kadar çarpışmağa mecbur olduğumun işitmediniz. Benim gibi yıllarca yanında yaşamıyoruz. Geceleri onun hastaneden dönüşünü gör-mediniz. O, oradan bitkin bir halde döndü, ellerimi göğsüne dayamış, bir damla hava dilenen bir adam gibi.. Yaralandığı gündeyken, ciğerleri muntazam çalışmıyor, nefesi kesiliyor. Siz onun bir damla havayı ne ıstırapla aradığını bilmiyorsunuz. Babamı bu halde gören annemin ıstıraplarını anlamıyorsunuz. Zavallı kadının göz yaşlarını benim gibi ellerinizle sil-mediniz.

— Numan, sevgimizi annemle babama söyleyecek kadar kuvvetli değilim.. Onlara ıstırap çekti-mek istemem. Sonra belki onlar senin hakkında fena düşünceler, fena söylerler, bunları tahammül edemem..

— Anlıyorum Güzin hanım isterseniz ve izin vererseniz babamla ben konuşayım. Öyle hissediyorum ki onunla anlaşabiliriz.

(Devamı var)

ŞEHİR TİYATROSU
Bu gece 20.30 da:
Komedi Kısım:
KAN KARDESLERİ